

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Виконавчий комітет
Великорублівської сільської ради
Котелевського району
Полтавської області**

вул. Центральна, 36, Велика Рублівка,
Котелевський район, Полтавська область,
38623

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

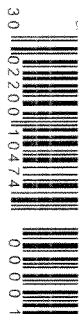
Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Великорублівської сільської ради Котелевського району Полтавської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Великорублівської сільської ради на 2021 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом виконавчого комітету Великорублівської сільської ради Котелевського району Полтавської області від 02.06.2020 № 395.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії з питань бюджету, фінансів, соціально-економічного розвитку територіальної громади та соціального захисту населення, а також аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Однак, окремі положення проекту рішення Великорублівської сільської ради потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу, зокрема в такому.

1. Пропонуємо пункт 2.2. та таблицю додатка 1 привести у відповідність з вимогами підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу, яким визначено перелік об'єктів, що не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

2. Пропонуємо у розділі 8 додатка 3 до проекту рішення врахувати вимоги статті 283 Кодексу, якою визначено перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

3. Пункт 13 додатка 3 до проекту рішення наповнено нормами щодо орендної плати за земельні ділянки. Зокрема, пунктом 13.6 визначено, що ставки орендної плати за земельні ділянки затверджуються окремим рішенням сільської ради.

Відповідно до статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

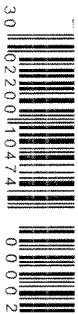
Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України регламентовано, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу). Відповідно до підпункту 14.1.147 Кодексу плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності. Згідно із пунктом 288.1 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу встановлено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

У свою чергу, Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель». При цьому, положеннями статті 288 Кодексу визначена процедура встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, в тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності. Отже, законодавством України не передбачена можливість та/або необхідність затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

Наголошуємо, що відповідно до вимог статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Враховуючи зазначене, пропонуємо виключити пункт 13 з додатка 3 до проекту рішення.

4. Пропонуємо у таблиці 1 додатка 3 врахувати вимоги статей 282 та 283 Кодексу, якими визначений перелік пільг щодо сплати податку для юридичних осіб та земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

5. Пропонуємо звернути увагу, що Законом України від 30.03.2020 № 540 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» внесені зміни до пункту 291.4 статті 291 Кодексу в частині збільшення річного обсягу доходу для першої та другої групи платників єдиного податку. Для платників єдиного податку, які відносяться до першої групи обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, а для платників єдиного податку другої групи - не перевищує 5000000 гривень.

6. Пунктом 5.2 додатка 4 планується встановити фіксовані ставки єдиного податку: для першої групи платників єдиного податку - 10% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та для другої групи платників єдиного податку - 20% розміру мінімальної заробітної плати, на 1 січня податкового (звітного) року.

Разом з цим, розробником в аналізі регуляторного впливу, наданому до проекту рішення, не наведені обґрунтування максимальних розмірів ставок єдиного податку, а також алгоритм їх визначення. При цьому, ставки єдиного податку визначені без врахування рівня доходів суб'єктів господарювання в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності).

Керуючись положеннями статті 293 Кодексу пропонуємо розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення.

7. Згідно із підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статі 12 Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Водночас у додатку 4 визначаються елементи єдиного податку, не передбачені статтею 7 Кодексу, а саме загальні положення, відповідальність платника єдиного податку. Отже, пропонуємо з додатка 4 виключити елементи податків, не передбачені вимогами статті 7 Кодексу.

Таким чином, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим механізмам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Згідно із вимогами Методики, розробник у розділі I АРВ повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогодні, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також, охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Проте, розробник в АРВ обмежився лише текстовим описом проблеми та не навів вичерпних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, важливість та масштаб, не окреслив ті сфери господарської діяльності, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

У розділі II АРВ задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ, викладені не чітко та не є вимірюваними. Визначені розробником цілі регулювань не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

У розділі III АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них. Окремо наголошуємо, що АРВ не наповнений інформацією щодо суб'єктів господарювання, на яких справлятиме вплив проект рішення. Також розробником в АРВ не наведені жодні розрахунки витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення.

У розділі 3 Тесту малого підприємництва та додатку 2 Методики до адміністративних витрат суб'єктів великого і середнього, малого та мікро підприємництва віднесені витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності. Натомість, відповідно до вимог Кодексу, до повноважень органів місцевого самоврядування віднесене виключно встановлення ставок місцевих податків та зборів. Процедури обліку платників податків, проведення перевірок, звітування, сплати податків тощо встановлюються Кодексом та не потребують розрахунку в АРВ.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в АРВ всіх необхідних розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником не доведена відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проект рішення Великорублівської сільської ради Котелевського району Полтавської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Великорублівської сільської ради на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

